

JHS 166 Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot

Liite 1. Yleiset sopimusehdot (JIT 2015 – Yleiset ehdot)

Versio: 2.4

Julkaistu: 15.5.2018

Voimassaoloaika: toistaiseksi

KÄYTTÖOHJE

Julkisen hallinnon hankintayksiköille suositellaan näiden sopimusehtojen käyttämistä sopimuksen liitteenä, kun tehdään IT-hankintoja.

Näillä yleisillä sopimusehdoilla täydennetään hankintaa koskevaa sopimusta, jossa kuvataan mm. sopimuksen osapuolet, kohde, toimituksen tai palvelun sisältö, sopimuksen kohteelle asetetut vaatimukset, osapuolten yksityiskohtaisemmat velvollisuudet ja vastuut, aikataulut, hinnat ja maksuehdot sekä muut mahdolliset näistä sopimusehdoista poikkeavat tai niitä täydentävät ehdot.

Sopimusrakenne on aina suunniteltava huolellisesti ja tarvittaessa varmistettava mm. tilaajan toiminnan jatkuminen sopimuksen päättyessä. Sopimuksen liitteiden soveltamisjärjestyksessä on otettava huomioon, että sopimukseen otettavat *JIT 2015 – Erityisehdot* ovat ensisijaisia näihin yleisiin ehtoihin nähden.

Sopimuksesta tulee selkeästi ilmetä, mistä ehdoista on sovittu yleisistä sopimusehdoista ja erityisehdoista poikkeavasti ja mikä on muutoksen sisältö. Kaikki muutokset on tehtävä joko varsinaiseen sopimustekstiin tai erilliseen sopimuksen liitteeseen. Ei ole suositeltavaa kirjoittaa varmuuden vuoksi hankintasopimukseen ehtoa asiasta, joka on jo käsitelty yleisissä ehdoissa, ellei tällaisesta ehdosta haluta nimenomaan sopia toisin. Sopimusehtojen yhtenäisyyden vuoksi muutoksia ei saa tehdä *JIT 2015 – Yleiset ehdot* -dokumenttiin eikä erityisehtodokumentteihin.

Yleisissä sopimusehdoissa ei ole säännelty sitä, mitä sopimuksen purkamisesta seuraa. Purulla on kuitenkin yleensä oikeudellisesti merkittäviä seurauksia sopimussuhteelle ja sopijapuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Tällaisia voivat olla tilanteesta riippuen esim. velvollisuus palauttaa toimituksen kohde, palauttaa kauppahinta tai vahingonkorvausvelvollisuus. Puron koskiessa jatkuvan palvelun sopimusta on myös syytä huomioda, että jo suoritettujen palvelujen maksujen palautus ei yleensä tule kyseeseen. Sopimusehtojen käyttäjiä kehoitetaan olemaan yhteydessä juridiseen asiantuntijaan jo sopimuksen purkamista harkittaessa, jotta kunkin tapauksen erityispiirteet voidaan ottaa huomioon ja arvioida puron seuraamuksia sopijapuolille.

Kohdassa 7 mainituilla julkisilla maksuilla tarkoitetaan hankinnan kohteena olevaa tavaraa tai palvelua välittömästi koskevaa veroa tai maksua (esim. sähkövero tai tullimaksu), ei välillisiin kustannuksiin liittyviä maksuja.

Sopijapuolet sopivat tarvittaessa erillisellä sopimuksella turvallisuusehdoista ja niihin liittyvistä sanktioista. Turvallisuussopimuksen malli on annettu valtion ICT-hankintojen tietoturvaohjeessa (*VAHTI-ohje 3/2011*), joka on saatavilla osoitteesta www.vahtiohje.fi.

Sopimuksen siirtämismahdollisuutta arvioitaessa on otettava huomioon hankintalainsäädännöstä aiheutuvat rajoitukset. Sopimuksen muuttamista koskevista rajoitteista on säädetty laissa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (*1397/2016, 136 §*).

Nämä sopimusehdot on tarkoitettu käytettäväksi aina siten, että julkisen hallinnon IT-hankintojen yleisten sopimusehtojen (*JIT 2015 – Yleiset ehdot*) lisäksi käytetään soveltuvia erityisehtoja. Erityisehtoja ei ole tarkoitettu käytettäväksi ilman yleisiä sopimusehtoja eikä myöskään voi käyttää yleisiä ehtoja ilman hankintaan soveltuvia erityisehtoja.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Erityisehdoista on valittava ne, jotka soveltuvat hankintaan. Mikäli hankintaan sovelletaan useita erityisehtoja, tulee niiden soveltamisjärjestystä harkita erityisen huolellisesti ja järjestyksestä tulee sopia varsinaisessa sopimuksessa. Erityisehtojen käyttäminen tulee harkita erittäin tarkkaan, eikä ehtoja tule lisätä sopimukseen varmuuden vuoksi.

Sovellettavat sopimusehdot on suositeltavaa liittää sopimusasiakirjoina allekirjoitettavaan sopimukseen eikä vain viitata niihin. Näin vältetään erimielisyydet sovellettavista sopimusehdoista ja niiden sitovuudesta. Tilaajan tulee kiinnittää huomiota ”*Ellei toisin ole sovittu,*” -alkaviin kohtiin tarjouspyynnön valmistelussa ja ottaa niihin selkeästi kantaa tarjouspyynnössä, mikäli tilaaja haluaa poiketa kyseisen ehtokohdan pääsäännöstä.

Yleiset sopimusehdot sekä erityisehdot on laadittu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettu laki 1397/2016 huomioon ottaen. Muussa hankintalainsäädännössä, kuten julkisia puolustus- ja turvallisuushankintoja koskevassa laissa (1531/2011), on siitä poikkeavia määräyksiä (esim. luku 4 *Alihankinnat*), jotka tulee ottaa huomioon hankintasopimusta laadittaessa.

Tämä käyttöohje ei ole osa sopimusta.

JIT 2015 Yleiset sopimusehdot

Sopimuksen päiväys ja nro: _____ Liite nro: _____

Sisällysluettelo

1	Soveltaminen.....	1
2	Määritelmiä	2
3	Yhteyshenkilöt	3
4	Alihankinnat	3
5	Sopimuksen kohde	4
6	Immateriaalioikeuksien loukkaukset	4
7	Hinta ja hinnoitteluperiaatteet	5
8	Maksuehdot	6
9	Toimituksen muutokset	6
10	Ylivoimainen este.....	7
11	Vahingonkorvaus ja vastuunrajoitus	7
12	Sopimuksen purku ja hinnanalennus.....	8
13	Sopimuksen irtisanominen hankintalain poissulkemisperusteiden johdosta	8
14	Ilmoitusvelvollisuus	9
15	Sopimuksen siirto	9
16	Valmisohjelman siirto	9
17	Salassapito.....	9
18	Tietoturvallisuus ja tietosuoja	10
19	Tarkastusoikeus	10
20	Maastavienti	11
21	Sopimuksen muuttaminen	11
22	Erimielisyyksien ratkaiseminen	11
23	Sovellettava laki	11

1 Soveltaminen

(1) Näitä julkisen hallinnon IT-hankintojen yleisiä sopimusehtoja noudatetaan julkisen hallinnon hankintayksiköiden tekemissä IT- tuotteiden ja -palvelujen hankinnoissa, jos niihin on viitattu sopimuksessa eikä niistä ole joiltakin osin sovittu toisin kirjallisesti.

(2) Hankinnan luonteen ja laajuuden mukaan näitä sopimusehtoja täydentävinä ehtoina noudatetaan sopimuksessa sovitulla tavalla lisäksi yhtä tai useampaa seuraavista erityisehdoista:

- i. Erityisehdot tilaajan sovellushankinnoista avoimen lähdekoodin ehdoin (JIT 2015 – Tilaajan sovellukset avoin lähdekoodi)
- ii. Erityisehtoja tilaajan sovellushankinnoista muulla kuin avoimella lähdekoodilla ehdoin (JIT 2015 – Tilaajan sovellukset ei-avoin)

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

- iii. Erityisehtoja ketterillä menetelmillä toteutettavista projekteista (JIT 2015 – Ketterät menetelmät)
- iv. Erityisehtoja palveluista (JIT 2015 – Palvelut)
- v. Erityisehtoja konsultointipalveluista (JIT 2015 – Konsultointi)
- vi. Erityisehtoja laitehankinnoista (JIT 2015 – Laitteet)
- vii. Erityisehtoja tietoverkon kautta käytettävistä palveluista (JIT 2015 – Palvelut verkon kautta)
- viii. Erityisehtoja henkilötietojen käsittelystä (JIT 2015 – Henkilötiedot)
- ix. Tukimateriaalia: JHS 166 Avoimista rajapinnoista tietojärjestelmä- tai palveluhankinnoissa.

Mahdollisissa ristiriitatilanteissa erityisehdot pätevät vastaavilta kohdin ennen näitä julkisen hallinnon IT-hankintojen yleisiä sopimusehtoja.

2 Määritelmiä

avoimen lähdekoodin ohjelma (open source software)

ohjelma, jonka lähdekoodi on lisenssin saajan vapaasti saatavilla tai annettu lisenssin saajalle, ja jota lisenssin ehtojen mukaan saa, sekä lähdekoodina että ajettavassa muodossa,

1. kopioida ja levittää ilman rajoituksia tai muita maksuja ja ilman rajoituksia ohjelman levittämiseksi muiden ohjelmien kanssa,
2. muokata ja jonka muokkauksia ja muokattuja versioita saa kopioida ja levittää samoin ehdoin kuin muokkaamatonta versiota ja
3. vapaasti käyttää mihin tahansa tarkoitukseen

Ohjelman lisenssi ei rajoita sitä, kuka saa hyödyntää siinä myönnettyjä oikeuksia.

datakuvaus

tilaajan tietoa-aineiston sisällön, muotoilun, rakenteen ja metatiedon kuvaus

Datakuvaus on läpikotainen, eli kattaa kaiken tallennetun tilaajan tietoa-aineiston, ja joka voidaan toimittajan immateriaalioikeuden rajoittamatta asettaa julkisesti saataville ilman mitään kuvauksen julkaisijalle tai sen käyttäjälle aiheutuvia maksuja oikeudenhaltijalle.

kirjallinen

kirjainten, numeroiden tai kuvioiden välityksellä tapahtuva viestintä

Ilmaisu kattaa myös sähköisessä muodossa lähetetyt ja tallennetut tiedot.

käyttöönotto

kaikki ne tehtävät ja toimenpiteet, jotka ovat tarpeen toimituksen kohteen ottamiseksi käyttöön

palvelu

sopimuksen kohteena oleva, sopimuksessa yksilöity toimittajan palvelu ja sitä koskeva dokumentaatio

sopimus

sopijapuolten välillä solmittu tuotetta tai palvelua koskeva sopimus liitteineen mukaan lukien ne julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset ja erityiset sopimusehdot, jotka on otettu osaksi sopimusta

Sopimuksen osapuolista käytetään nimityksiä toimittaja ja tilaaja sekä sopijapuolet.

tietoaineiston avoimuusvaatimus

vaatimus siitä, että tilaajan tietoaineisto on saatavissa yleisesti käytetyssä muodossa ja käsiteltävissä muilla kuin toimituksen kohteena olevilla tietojärjestelmillä ilman rojalteja ja lisenssimaksuja tai muita käsittelyä rajoittavia ehtoja.

Avoimuusvaatimus säilyy samana riippumatta siitä, kuka tietoja käsittelee.

tilaajan aineisto

tuotteen toimituksen tai palvelun yhteydessä käytettävät tai niihin sisältyvät tilaajan asiakirjat, kirjalliset tiedot, tietokannat ja ohjelmistot, sekä muu aineisto, jonka tilaaja on luovuttanut toimittajalle tuotteen tai palvelun tuottamista varten, sekä lisäksi palvelua tai tuotetta käytettäessä syntynyt tilaajan tietoaineisto, tämän muotoilu, rakenne ja metatieto.

Tietoaineiston rakenteella ei tarkoiteta tietosisällön tallennusteknistä rakennetta, vaan sen käsitteellistä muotoilua ja jäsenystä tilaajan tarkoitusta varten. Tietoaineisto voi olla tallennusteknisesti tiedostoissa, tietokannoissa tai muissa tallennusmuodoissa. Tässä määritelmässä tietosisällöllä ja tiedolla tarkoitetaan sekä raakatietoa että jalostettua tietoa.

toimituksen kohde

sopimuksen kohteena olevat tuotteet ja palvelut

toimituksen osa

toimituksen osa tarkoittaa toimituksen kohteen osaa, jolle on sovittu erillinen toimitusaikataulu ja joka toimitetaan tilaajalle erikseen hyväksyttäväksi

toimituksen muutos

sovittu lisäys, täsmennys tai poisto toimituksen kohteen sovittuun toimituslaajuuteen tai -sisältöön

tuote

sopimuksen kohteena oleva laite, väline, ohjelmisto tai muu vastaava sopimuksen kohteena oleva tuote

Tuotteeseen sisältyy sitä koskeva dokumentaatio.

vaatimus

sopimuksessa tuotteelle tai palvelulle asetetut toiminnalliset ja tekniset sekä suorituskyky-, käyttötarkoitus-, tietoturvallisuus- ja muut vaatimukset

3 Yhteyshenkilöt

(1) Kumpikin sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön, jonka tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen toteutumista ja antaa sopijapuolille tietoja sopimuksen toteutumiseen liittyvistä asioista. Yhteyshenkilöllä ei ole oikeutta muuttaa sopimusta. Sopijapuolen on viivytyksettä ilmoitettava kirjallisesti yhteyshenkilön vaihtumisesta toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

4 Alihankinnat

(1) Sopijapuoli voi teettää sopimukseen kuuluvia tehtäviään alihankkijalla. Sopijapuoli vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan. Sopijapuoli vastaa myös siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan sopijapuolelle asetettuja velvoitteita.

(2) Toimittaja voi käyttää sopimuksessa tarkoitetun palvelun tuottamiseen vain tilaajan hyväksymiä alihankkijoita. Tilaaja ei voi kieltäytyä antamasta hyväksyntäänsä ilman perusteltua syytä.

(3) Toimittajalla ei ole oikeutta vaihtaa hankintasopimuksessa nimettyä alihankkijaa tai olennaisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuvaa alihankkijaa ilman tilaajan suostumusta.

(4) Jos palvelun tuottaminen tapahtuu tilaajan välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa ja toimittaja käyttää siihen alihankkijoita, toimittajan tulee ilmoittaa tilaajalle ennen palvelun tuottamisen aloittamista näiden alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jos kyseisiä tietoja ei ole mainittu hankintasopimuksessa. Toimittajan tulee lisäksi ilmoittaa tilaajalle kaikista tässä kohdassa tarkoitettuihin alihankkijoihin kohdistuvista muutoksista ja lisäyksistä.

(5) Toimittajalla on tilaajan vaatimuksesta velvollisuus vaihtaa alihankkija, jos siihen kohdistuu julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai harkinnanvarainen poissulkemisperuste, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

5 Sopimuksen kohde

(1) Tuotteen ja palvelun on oltava sopimuksen mukainen, sovellettava sovittuun käyttötarkoitukseen ja toimittava sovitulla tavalla. Toimittaja vastaa siitä, että tuote ja palvelu täyttävät sopimuksessa yksilöidyt vaatimukset ja yhteisesti kirjallisesti sovitut määräykset. Mikäli määritys on ristiriidassa vaatimuksen kanssa, sovelletaan ensisijaisesti määritystä.

(2) Mikäli sopijapuoli huomaa, että määräykset poikkeavat vaatimuksista, tulee sopijapuolen ilmoittaa poikkeamasta kirjallisesti toiselle sopijapuolelle. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi, miltä osin vaatimukset eivät toteudu. Muutokset vaatimuksiin käsitellään *kohdan 9* mukaisesti.

(3) Tuotteen ja palvelun on toimitushetkellä oltava sellaisen lainsäädännön ja viranomaismääräysten mukainen, joka on voimassa sopimuksen tekohetkellä tai joka on silloin julkaistu ja säädetty tulemaan voimaan sopimuskauden aikana. Tilaajalla on kuitenkin velvollisuus kertoa toimittajalle erityislainsäädännöstä ja viranomaismääräyksistä, jotka koskevat tilaajaa ja liittyvät tuotteeseen tai palveluun. Tilaaja vastaa siitä, että määräykset vastaavat edellä tarkoitetun erityislainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimuksia.

(4) Tuotteeseen ja palveluun sisältyvät sovitut lopputulokset sekä dokumentaatio, todistukset, luvat ja muut asiakirjat, joita tarvitaan tuotteen välittömään käyttöön tai palvelun hyödyntämiseen sopimuksen mukaisesti.

(5) Palvelun, tuotteeseen tai palveluun liittyvän koulutuksen ja niiden välittömään käyttöön tai hyödyntämiseen liittyvän käyttäjäohjeistuksen on oltava suomenkielistä, ellei toisin kirjallisesti sovita. Tekninen dokumentaatio voi olla suomen- tai englanninkielistä.

6 Immateriaalioikeuksien loukkaukset

(1) Toimittaja vastaa siitä, ettei toimituksen kohde sopimuksen mukaisesti käytettynä loukkaa Suomessa voimassa olevia kolmannen osapuolen patentti-, tekijän- tai muita immateriaalioikeuksia.

(2) Toimittaja on velvollinen puolustamaan kustannuksellaan tilaajaa, jos tilaajaa vastaan esitetään väite siitä, että toimituksen kohde loukkaa kolmannen osapuolen immateriaalioikeuksia Suomessa, edellyttäen, että tilaaja viipymättä ilmoittaa kirjallisesti toimittajalle esitetystä väitteestä ja antaa toimittajan käyttää vastaajan puhevaltaa sekä antaa toimittajalle toimittajan pyynnöstä ja kustannuksella kaikki saatavissa olevat tarpeelliset tiedot ja avun sekä tarpeelliset valtuutukset. Toimittaja vastaa tuomittujen tai sovittujen korvausten maksamisesta kolmannelle osapuolelle, jos tilaaja on menetellyt edellä kerrotun mukaisesti. Tilaaja on oikeutettu ryhtymään kaikkiin vaatimukseen vastaamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin siihen saakka, kun toimittaja nimeää tilaajaa tyydyttävän tahon hoitamaan asiaa. Tilaaja ei voi kieltäytyä hyväksymästä toimittajan nimeämää tahoa ilman perusteltua syytä.

(3) Jos toimittaja perustellusti katsoo tai oikeudenkäynnissä on todettu, että toimituksen kohde loukkaa kolmannen osapuolen immateriaalioikeuksia Suomessa, toimittajalla on oikeus ja velvollisuus kustannuksellaan ja valintansa mukaan joko (a) hankkia tilaajalle oikeus jatkaa toimituksen kohteen käyttämistä, (b) vaihtaa toimituksen kohde sitä vastaavaan sopimuksen mukaiseen tuotteeseen tai palveluun tai (c) muuttaa toimituksen kohdetta siten, että oikeudenloukkaus lakkaa ja muutettu toimituksen kohde on edelleen sopimuksen mukainen. Jos mikään edellä mainituista vaihtoehdoista ei ole mahdollista sopijapuolelle kohtuullisin ehdoin, sopijapuolella on oikeus purkaa sopimus loukkaavilta osin. Sopimuksen saa purkaa kokonaan, jos sopimuksen tarkoitus jää loukkauksen johdosta olennaisesti saavuttamatta.

(4) Toimittaja ei kuitenkaan vastaa väitteestä, joka:

- (a) tehdään sellaisen tahon toimesta, jolla on määräysvalta tilaajaan tai johon tilaajalla on määräysvalta;
- (b) johtuu tilaajan toimituksen kohteeseen tekemästä muutoksesta tai tilaajan kirjallisesti antamien ohjeiden noudattamisesta;
- (c) johtuu siitä, että tuotetta on käytetty yhdessä toimitukseen kuulumattoman tuotteen tai palvelun kanssa eikä tällaisesta käytöstä ole sovittu sopijapuolten kesken tai
- (d) olisi voitu välttää käyttämällä julkistettua ja toimittajan tilaajan käyttöön ilman erillistä veloitusta tarjoamaa toimituksen kohdetta vastaavaa sopimuksen mukaista tuotetta tai palvelua.

(5) Toimittaja vastaa immateriaalioikeuksien loukkauksista vain siinä laajuudessa kuin *kohdissa 6(1) ja 6(2)* on sovittu.

(6) *Kohdassa 11(1)* tarkoitetut vahingonkorvausta koskevat vastuunrajoitukset eivät koske edellä *kohdissa 6(1) ja 6(2)* tarkoitettuja mahdollisia immateriaalioikeuksien loukkauksista johtuvia vastuuta.

(7) Avoimen lähdekoodin ohjelmiston immateriaalioikeuksien loukkaukseen sovelletaan ensisijaisesti näiden yleisten sopimusehtojen ja mahdollisten erityisehtojen sijasta kyseisen avoimen lähdekoodin ehtoja.

(8) Valmisohjelmiston immateriaalioikeuksien loukkaukseen sovelletaan ensisijaisesti näiden yleisten sopimusehtojen ja mahdollisten erityisehtojen sijasta kyseisen valmisohjelmiston ehtoja. Sovellettavat valmisohjelmistojen ehdot tulee liittää sopimukseen. Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan kuitenkin, jos valmisohjelmiston oikeudenomistaja on toimittaja tai sellainen taho, jolla on määräysvalta toimittajaan tai johon toimittajalla on määräysvalta.

7 Hinta ja hinnoitteluperiaatteet

(1) Sopimuksessa mainittuihin hintoihin sisältyvät sen voimaantulopäivänä voimassa olevat julkiset maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Arvonlisävero lisätään laskutettaviin hintoihin kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti. Mikäli julkisten maksujen suuruus tai kantoperuste muuttuu, sopimuksessa mainitut hinnat muuttuvat vastaavasti.

(2) Jos tilaaja on sopimuksen perusteella oikeutettu hankintavolyymeihin perustuviin alennuksiin, nämä alennukset koskevat myös tuotteen ja palvelun uusia versioita ja laajennuksia.

(3) Sopimuskauden aikana toimittaja voi kalenterivuositain muuttaa hintoja sopimuksen kohteen todellista kustannuskehitystä vastaavasti. Näin voi tehdä kuitenkin vain siltä osin kuin hintoja ei ole sovittu kiinteiksi ja vain seuraavien edellytysten täytyessä:

- Hinnanmuutos perustuu toimituksen kohteen yleiseen kustannuskehitykseen;
- Hinnanmuutoksen peruste on syntynyt sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen;
- Hinnanmuutoksen peruste vaikuttaa välittömästi sopimuksen mukaisen tuotteen tai palvelun hintaan; ja
- Hinnanmuutoksen peruste ei johdu toimittajan omasta toiminnasta (pois lukien yleiseen palkkakehitykseen perustuvat muutokset).

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Toimittajan on ilmoitettava tilaajalle hintojen muuttamisesta kirjallisesti vähintään kaksi (2) kuukautta ennen sen laskutuskauden alkamista, jona muutos tulee voimaan. Hinnanmuutoksen yhteydessä toimittajan on esitettävä tilaajalle asianmukainen selvitys hinnanmuutoksen perusteena olevasta kustannuskehityksestä.

(4) Mikäli hintojen muutoksesta ei päästä yksimielisyyteen, tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus kyseisen tuotteen tai palvelun osalta päättymään valitsemana ajankohtana. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti ennen uusien hintojen voimaantuloa. Tilaajalla on myös oikeus päättää sopimus niiden muiden tuotteiden ja palveluiden osalta, joita ei voida edellä mainitun irtisanomisen johdosta oleellisilta osin enää käyttää sovittuun tarkoitukseen. Jos tilaaja irtisanoa sopimuksen, toimittaja on velvollinen soveltamaan muuttamattomia hintoja kuuden kuukauden ajan irtisanomisilmoituksen tekemisestä.

(5) Tuotteen tai palvelun hinta sisältää matka- ja majoituskustannukset, päivärahat ja ylityökorvaukset eikä niitä veloiteta erikseen. Toimittaja ei myöskään ole oikeutettu veloittamaan korvausta matka-ajasta. Mikäli toimittaja on sopimuksen mukaan oikeutettu veloittamaan matka- ja majoituskustannuksia ja sopijapuolet ovat sopineet matkoista etukäteen, tilaaja korvaa toimittajalle kohtuulliset matka- ja majoituskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Toimittaja ei kuitenkaan veloita matkakuluja matkoista, jotka ovat enintään 30 kilometriä toimittajan toimipisteestä. Toimittaja ei veloita alle 30 km pituisen matkan matka-aikaa ja yli 30 kilometrin pituisen matkan matka-ajasta toimittaja veloittaa puolet.

8 Maksuehdot

(1) Maksut maksetaan laskun perusteella. Lasku erääntyy maksettavaksi kahdenkymmenen yhden (21) päivän kuluttua sopimuksen mukaisen laskun lähettämisestä.

(2) Toimittaja on oikeutettu laskuttamaan sovitut maksut, kun tilaaja on kirjallisesti hyväksynyt laskun kohteena olevan toimituksen tai sen osan. Toistuvaismaksut toimittaja kuitenkin laskuttaa sovituin laskutuskauzin. Laskussa on oltava riittävä erittely laskutuksen perusteista.

(3) Jos tilaajan on sopimuksen mukaan maksettava ennakkoa, toimittajan on tilaajan vaatimuksesta ennen ennakon suorittamista jätettävä tilaajalle tämän hyväksymä vakuus, joka on vähintään 15 prosenttia suurempi kuin suoritettava ennakko. Vakuuden on oltava voimassa vähintään kuukauden sen jälkeen kun sopimuksen mukainen toimitusaika on päättynyt. Toimittajan on toimituksen viivästyessä jatkettava vakuuden voimassaoloaikaa. Toimittaja vastaa kaikista vakuuskustannuksista.

(4) Jos tilaaja ei maksa oikein laskutettua maksua viimeistään eräpäivänä, toimittajalla on oikeus periä viivästyskorkoa korkolain perusteella. Korkoa peritään korkolain mukaisesti ilmoitetun, viivästysaikana voimassa olevan korkotason mukaisesti.

(5) Jos selvä ja riidaton maksu viivästyy perusteettomasti yli 30 päivää, toimittajalla on oikeus keskeyttää sopimuksen velvoitteiden täyttäminen. Toimittajan on ilmoitettava keskeytyksestä kirjallisesti tilaajalle vähintään 15 päivää ennen keskeytystä.

9 Toimituksen muutokset

(1) Kaikki toimituksen muutokset ja niiden vaikutukset toimitusaikatauluun tai hintaan on sovittava kirjallisesti yhteisesti sovittua menettelyä käyttäen.

(2) Tilaaja korvaa toimituksen muutokset, jos niistä aiheutuu toimittajalle lisätyötä ja lisäkustannuksia. Tämä edellyttää, että toimituksen muutosten veloittamisesta on sovittu etukäteen kirjallisesti.

10 Ylivoimainen este

(1) Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon sopimusta tehdessään, joka on sopijapuolista riippumaton ja jonka seuraamuksia ei voida estää ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen, yleisen tietoliikenteen tai energiajakelun keskeytys, työselkkaus, tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.

(2) Jos sopimusvelvoitteen viivästyminen johtuu tällaisesta ylivoimaisesta esteestä, sopimusvelvoitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

(3) Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta.

(4) Vapauttamisperusteeksi katsotaan myös sopijapuolen alihankkijaa kohdannut ylivoimainen este, mikäli alihankintaa ei voida ilman kohtuuttomia kustannuksia tai oleellista ajanhukkaa hankkia muualta.

(5) Sopijapuoli saa irtisanoa sopimuksen päättymään välittömästi, jos sopimuksen täyttäminen todetun ylivoimaisen esteen jatkumisen vuoksi viivästyy yli 4 kuukautta.

11 Vahingonkorvaus ja vastuunrajoitus

(1) Sopijapuolella on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

(2) Jos sopijapuolella on velvollisuus suorittaa viivästys-, palvelutaso- tai muuta sopimussakkoa tai hyvitystä, on sopijapuolella velvollisuus suorittaa lisäksi vahingonkorvausta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää viivästys-, palvelutaso- tai muut sopimussakot tai hyvitykset.

(3) Sopimukseen perustuva sopijapuolen vahingonkorvausvelvollisuus toiselle sopijapuolelle on mahdolliset viivästys-, palvelutaso- tai muut sopimussakot tai hyvitykset mukaan lukien yhteensä enintään toimituksen kohteen kokonaishinta. Jos toimituksen kohteena on toistuvaismaksuna laskutettava tuote tai palvelu, vahingonkorvausvelvollisuus on mahdolliset viivästys-, palvelutaso- tai muut sopimussakot tai hyvitykset mukaan lukien yhteensä enintään toimituksen kohteen laskennallinen 12 kuukauden hinta.

(4) Sopijapuoli ei vastaa toisen sopijapuolen tietojen tai tiedostojen tuhoutumisesta, katoamisesta tai muuttumisesta ja tästä aiheutuneista kuluista, kuten tietojen ja tiedostojen uudelleen luomisen aiheuttamista kustannuksista. Tätä kohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos sopijapuolen velvollisuutena on sopimuksen mukaan toisen sopijapuolen tietojen ja tiedostojen käytettävyydestä ja saatavuudesta huolehtiminen, ja sopijapuoli on rikkonut tätä velvollisuuttaan.

(5) Sopijapuoli ei vastaa välillisestä vahingosta.

(6) Näiden ehtojen mukaiset vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitukset eivät koske tapausta, jossa sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, rikkonut salassapitositoumuksen, tai loukannut immateriaalioikeuksia, kopioinut tai käyttänyt tuotetta lain tai sopimuksen vastaisesti tai rikkonut vienti- ja luovutusrajoituksia.

(7) Jos sopijapuoli on maksanut rekisteröidylle korvauksen tietosuojalainsäädännön rikkomisen johdosta aiheutuneesta vahingosta, on tällä sopijapuolella oikeus sovittujen vastuunrajoitusten rajoittamatta periä samaan tietojenkäsittelyyn osallistuneelta toiselta sopijapuolelta tämän vahingonkorvausvastuuta vastaava osuus rekisteröidylle maksetusta korvauksesta. Sopijapuolen vastuu rekisteröidylle aiheutuneesta vahingosta

määräytyy EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 82 artiklan 4 kohdan tai muussa tietosuojalainsäädännössä olevan vastaavan määräyksen mukaan.

12 Sopimuksen purku ja hinnanalennus

(1) Sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain seuraavissa tapauksissa:

- i. Kohdan 6(3) mukaiset purun edellytykset täyttyvät.
- ii. Toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan. Mikäli sopimusrikkomus on korjattavissa, sopijapuoli voi purkaa sopimuksen vain, mikäli sopimusrikkomukseen syyllistynyt sopijapuoli ei ole korjannut sopimusrikkomustaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun sopijapuoli on kirjallisesti huomauttanut rikkomuksesta ja aikomuksestaan purkaa sopimus.

(2) Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään aina seuraavia seikkoja:

- i. Toimituksen kohde on siinä ilmenneiden virheiden tai niiden korjaamista koskevien odotus- tai korjausaikojen perusteella osoittautunut niin huonolaatuiseksi tai virheelliseksi, että sitä ei takuuaikana voida kokonaisuudessaan tai olennaisilta osiltaan käyttää sovitussa käytössä yhteensä vähintään 30 päivän aikana.
- ii. Toimittaja ei täytä sopimusta sovitussa määräajassa ja sopimuksen täyttämättä jättäminen johtuu toimittajan vastuulla olevasta syystä edellyttäen, että viivästystä on kestänyt enemmän kuin 1/3 sovitusta toimitusajasta, kuitenkin vähintään 14 päivää, tai jos toimitusaika on yli vuoden, enemmän kuin 4 kuukautta. Tilaaaja saa aina purkaa sopimuksen näistä määräajoista riippumatta, mikäli oikea-aikaisella suorituksella on tilaajalle oleellinen merkitys ja toimittaja on ollut tästä tietoinen.
- iii. Selvä ja riidaton, määrältään merkittävä maksu viivästyy toimittajasta tai ylivoimaisesta esteestä riippumattomista syistä yli 45 päivää ja toimittaja on vähintään 15 päivää ennen purkamista kirjallisesti huomauttanut tilaajalle viivästyksestä ja purku-uhasta.

(3) Purkaminen on tehtävä kirjallisesti.

(4) Jos tilaajalla on oikeus purkaa sopimus tai sen osa, tilaaja voi purkamisen sijasta vaatia toimittajalta kohtuullista hinnanalennusta. Oikeutta hinnanalennukseen ei kuitenkaan ole siltä osin, kuin palvelussa on virhe, jonka johdosta toimittaja on velvollinen maksamaan tilaajalle sopimussakkoa sovitun palvelutason alittumisen takia.

13 Sopimuksen irtisanominen hankintalainsäädännössä tarkoitetuissa erityistilanteissa

(1) Tilaaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään välittömästi, jos tilaaja osoittaa, ettei olisi tehnyt sopimusta toimittajan kanssa, jos tilaaja olisi ollut hankintapäätöstä tai sopimusta tehdessään tietoinen toimittajaa koskevista todellisista olosuhteista. Näillä olosuhteilla tarkoitetaan hankintalainsäädännössä lueteltuja pakollisia ja harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita.

(2) Tilaaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos sopimukseen on tehty olennainen muutos, joka olisi hankintalainsäädännön nojalla edellyttänyt uutta hankintamenettelyä.

(3) Tilaaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään välittömästi, jos tilaaja osoittaa, että sopimusta ei olisi pitänyt tehdä toimittajan kanssa, koska Euroopan unionin tuomioistuin on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisessa menettelyssä todennut sen rikkoneen vakavasti perussopimusten ja hankintadirektiivien mukaisia velvoitteita.

(4) Tilaajan irtisanoessa sopimuksen tämän *kohdan 13* mukaisesti, Toimittajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu sopimuksen päättymishetkeen mennessä tuotetuista palveluista tai toimitetuista tuotteista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen sopimuksen päättymisen johdosta.

14 Ilmoitusvelvollisuus

(1) Kumpikin sopijapuoli ilmoittaa viipymättä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle asioista, joilla on sopimuksen täyttämisen kannalta oleellista merkitystä.

15 Sopimuksen siirto

(1) Tilaajalla on oikeus siirtää sopimukseen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa kolmannelle, jolle tilaajan hoitamat tehtävät kokonaan tai osittain siirtyvät tai siirretään, ottaen kuitenkin huomioon mitä *kohdassa 16.1* valmisohjelmiston siirrosta todetaan. Siirrosta on ilmoitettava toimittajalle etukäteen kirjallisesti.

(2) Muunlainen sopimuksen siirto on sallittu vain kummankin sopijapuolen allekirjoittamalla siirtosopimuksella. Sopijapuoli ei saa kieltää siirtoa ilman perusteltua syytä.

16 Valmisohjelman siirto

(1) Valmisohjelmistojen siirto-oikeus määräytyy kunkin valmisohjelmiston sopimusehtojen mukaisesti. Toimittajalla on velvollisuus kohtuullisin käytettävissään olevin keinoin myötävaikuttaa siihen, että oikeudet on mahdollista siirtää.

17 Salassapito

(1) Tilaaja noudattaa julkisyhteisönä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä.

(2) Sopijapuolet pitävät toisiltaan saamansa salassa pidettäväksi merkityn tai muuten luottamukselliseksi tai liikesalaisuudeksi katsottavan aineiston salassa eivätkä käytä tietoja muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Tilaajalla on kuitenkin velvollisuus noudattaa *kohdan 17(1)* mukaisia velvoitteitaan. Sopijapuolet vastaavat, että kaikki heidän palveluksessaan olevat samoin kuin alihankkijat noudattavat tätä määräystä. Tämä määräys on voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen.

(3) Salassapitovelvollisuus ei koske tietoa, joka on yleisesti saatavilla tai julkista tai jonka sopijapuoli on saanut laillisesti haltuunsa muuten kuin toiselta sopijapuolelta.

(4) Sopijapuolet huolehtivat omilla vastuualueillaan, että tietosuojaa ja salassapitoa koskevat säädökset ja viranomaisten antamat määräykset otetaan huomioon.

(5) Kun sopimus tai toimeksianto päättyy tai purkautuu, sopijapuoli palauttaa tai toisen sopijapuolen suostumuksella hävittää toisen sopijapuolen luottamuksellisen aineiston. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli laki tai viranomaisten määräykset vaativat säilyttämistä.

(6) Sopijapuolella on oikeus käyttää toimituksen yhteydessä hankkimaansa ammattitaitoa ja kokemusta.

(7) Toimittajalla ei ole oikeutta käyttää sopimusta referenssinä ilman tilaajan kirjallista lupaa.

18 Tietoturvallisuus ja tietosuoja

- (1) Toimittaja noudattaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa sekä sopijapuolten mahdollisesti sopimia muita tietoturvajärjestelyjä tietoturvallisuudesta ja tietosuojasta huolehtimiseksi. Valtionhallinnon tilaajien osalta toimittajan on noudatettava myös valtioneuvoston asetuksessa tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010) olevia salassa pidettävien tietojen luokittelua ja käsittelyä koskevia säännöksiä tilaajan sopimuksessa esittämien vaatimusten mukaisesti.
- (2) Toimittaja huolehtii siitä, että sen palveluissa käyttämät laitteet sekä palvelutuotannon tilat on asianmukaisesti suojattu tietoturvariskejä vastaan ja että suojaukseen ja tiedonvarmistukseen liittyviä menettelyjä noudatetaan. Tilaajan on huolehdittava vastaavin tavoin omista tiloistaan.
- (3) Toimittaja noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämää hyvää tietojen käsittelytapaa ja tietojen suojaamista koskevia säännöksiä. Toimittaja vastaa siitä, että sen vastuulla oleva henkilötietojen käsittely on kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön ja sopimuksen vaatimusten mukaista.
- (4) Toimittaja huolehtii käsittelemiensä tietojen asianmukaisesta suojaamisesta laittoman tai tapaturmaisen häviämisen tai hävittämisen varalta.
- (5) Tilaajan toimintaympäristön ja toiminnan tarpeita vastaavasta ICT-varautumisen ja tietoturvallisuuden tasosta sovitaan sopimuksessa. Toimittaja seuraa sopimuskaudella aktiivisesti tietoturvallisuuteen liittyvää kehitystä ja tekee tilaajalle ehdotuksia tietoturvallisuutta ja ICT-varautumista parantavista toimenpiteistä. Tilaaja päättää ehdotusten toteuttamisesta muutoshallintamenettelyllä.
- (6) Tilaaja voi kustannuksellaan hakea palvelua tuottavasta henkilöstöstä turvallisuusselvitystä laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä tai vastaavaa selvitystä henkilön koti- tai pääasiallisesta oleskelumaasta. Toimittaja sitoutuu myötävaikuttamaan suostumusten saamiseen.

19 Tarkastusoikeus

- (1) Tilaajalla on oikeus tehdä tai teettää kolmannella riippumattomalla taholla tarkastus, jonka kohteena voivat olla toimituksen kohde ja sen vaatimuksenmukaisuus, laskutuksen oikeellisuus, valvonta- ja hallintajärjestelmien toimivuus, tilaajan henkilötietojen käsittely ja suojaaminen, tietoturvallisuus sekä raportoinnin oikeellisuus. Tarkastus voi kohdistua korkeintaan tarkastusta edeltävään 12 kuukauden jaksoon.
- (2) Tarkastuksen välittömistä kustannuksista vastaa tilaaja. Jos tarkastuksessa löydetään olennainen virhe, toimittaja vastaa virheen löytämiseksi tarvittun tarkastuksen välittömistä kustannuksista. Välillisiä kustannuksia ei korvata. Tarkastuksia voidaan toteuttaa korkeintaan kaksi kertaa vuodessa.
- (3) Tilaajan tulee ilmoittaa kirjallisesti toimittajalle aikomuksesta tehdä tai teettää tarkastus kaksi viikkoa etukäteen. Tilaaja ilmoittaa samalla mahdollisesta kolmannen osapuolen käytöstä tarkastukseen. Toimittajalla on oikeus olla hyväksymättä ko. kolmatta osapuolta, mikäli tämä on toimittajan kilpailija tarkastuksen kohteena olevien toimintojen osalta. Tarkastusta suorittava kolmas osapuoli voi käyttää toimittajaa koskevia tietoja vain tarkastustarkoitukseen ko. toimeksiannon osalta. Tämän lisäksi ko. kolmatta osapuolta koskevat samat salassapitovelvoitteet kuin sopijapuoliakin.
- (4) Tarkastuksen tekijän on ennen sen käynnistämistä toimittajan niin vaatiessa annettava toimittajalle kirjallinen salassapitositoumus, joka sisällöltään vastaa sopijapuolten välistä salassapitovelvollisuutta. Luonnolliselta henkilöltä vaadittu salassapitositoumus ei kuitenkaan voi sisältää tuottamuksesta riippumattomia taloudellisia sanktioita eikä sopimussakkoa. Toimittajalla ei ole velvollisuutta luovuttaa tai ilmaista tarkastajalle sellaisia tietoja, joiden paljastaminen voisi vaarantaa toimittajan muiden asiakkaiden tietoturvallisuuden tai joiden luovuttamiseen toimittajalla ei ole oikeutta. Tilaajalla tulee kuitenkin aina olla mahdollisuus tarkastaa toimituksen kohde asianmukaisessa laajuudessa.

20 Maastavienti

(1) Sopijapuolet sitoutuvat noudattamaan tuotteita ja palveluja koskevia vientirajoituksia.

21 Sopimuksen muuttaminen

(1) Sopimuksen muuttaminen on mahdollista vain kummankin sopijapuolen allekirjoittamalla muutossopimuksella.

22 Erimielisyyksien ratkaiseminen

(1) Sopimusta koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.

(2) Mikäli kiistakysymys ei ratkea neuvotteluin, erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi vastaajan kotipaikan yleiseen tuomioistuimeen.

(3) Mikäli sopijapuolet niin sopivat, asia voidaan jättää myös välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

23 Sovellettava laki

(1) Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia, ei kuitenkaan kansainvälistä lainvalintaa koskevia säännöksiä.